

РЕШЕНИЕ

№ 106

гр. Габрово, 07.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ГАБРОВО в публично заседание на петнадесети февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Боян Хр. Косев

при участието на секретаря Виолина Т. Тодорова
като разгледа докладваното от Боян Хр. Косев Гражданско дело №
20234210101851 по описа за 2023 година

Производството е по реда на част II, дял I ГПК.

Образувано по предявена искова молба, вх. № 8289/28.11.2023 г. от В. П. М., ЕГН *****, с адрес гр. Габрово, ул. „*****“ № 21, срещу „Агенция за събиране на вземанията“ ЕАД, ЕИК 203670940, със седалище гр. София, с която се претендира със сила на пресъдено нещо да бъде установено, че ищецът не дължи на ответника сумата 1836.54 лв. по договор за паричен заем от 10.07.2004 г., което вземане му е прехвърлено с договор за цесия.

Ищецът твърди, че след извършена проверка в Централния кредитен регистър на БНБ за наличие на текущи кредити установил, че в този регистър фигурира задължение - кредит по договор за паричен заем CRED-05047358/10.07.2004 г., на който ответникът „Агенция за събиране на вземания“ ЕАД е подавало информация в качеството си на отчетна единица и по който ищецът е отбелязан като длъжник. При извършена проверка на ищеца била предоставена справка за дължима сума към ответника, която е придобита като вземане по договор за заем сключен между него и „БНП Париба Пърсънъл Файненс С.А., клон България“ (с предишно наименование „БНП Париба Пърсънъл Файненс“ ЕАД). Също така ответникът регулярно започнал да му изпраща съобщения през приложението Viber, че има непогасени задължения към него. Ищецът оспорва да дължи посочената сума, тъй като не бил встъпвал в заемно правоотношение с „БНП Париба Пърсънъл Файненс С.А., клон България“, евентуално бил погасил изцяло задължението си, цесията не му била съобщена, евентуално вземането било погасено по давност.

В депозирания в срока по чл. 131 ГПК отговор ответникът излага, че на 10.07.2004 г. между „БНП Париба“ АД (с последващо наименование „БНП Париба Пърсънъл Файненс С.А., клон България“) като кредитор и В. П. М., като кредитополучател бил сключен договор за паричен заем CRED-05047358/10.07.2004 г., въз основа на който кредиторът му предоставил заем в размер на 590 лева, който кредитополучателят се задължил да върне при посочените в договора условия, като

кредитополучателят не бил погасил задължението си. С договор за цесия от 11.11.2021 г. вземането по договора било прехвърлено на ответното дружество. По същество признава иска по отношение на изтеклата за вземането придобивна давност и моли разносните да се възложат в тежест на ищеца, тъй като не бил дал повод за завеждане на делото. Излага, че извънсъдебна покана не представлява извънпроцесуално поведение, с което ответникът да е дал повод за завеждане на делото.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства по свое убеждение, намира от фактическа и правна страна следното:

Предявен е отрицателен установителен иск, с правна квалификация, чл. 124, ал. 1 ГПК за установяване със сила на пресъдено нещо, че ищецът не дължи на ответника сумата 1836.54 лв. по договор за паричен заем от 10.07.2004 г., което вземане е прехвърлено на ответника с договор за цесия.

С оглед правилата за разпределение на доказателствената тежест, по отрицателен установителен иск с правна квалификация 124, ал. 1 ГПК ищецът не носи доказателствена тежест, тъй като отрича в правната му сфера да съществува правно задължение за плащане на парична сума.

Принципно ответникът носи тежестта да докаже правопораждащия вземането факт - това са обстоятелствата, свързани със съществуването на облигационно отношение между ищеца и „БНП Париба” АД по договор за паричен заем от 10.07.2004 г., от които е възникнало задължение за заплащане на спорната сума от 1836.54 лв., но ако твърди, че такова вземане съществува в правната му сфера. А ответникът признава, че не е носител на това вземане, тъй като дори същото да е възникнало, то е погасено по давност. И на тази плоскост признава предявения иск, като ищецът е направил изявление за постановяване на решение при признание на иска, съгласно чл. 237 ГПК.

Съдът, като взе предвид, че по аргумент от чл. 237, ал. 3 ГПК признатото субективно материално право на вземане не противоречи на закона и добрите нрави, респ. признатото правоотношение е в разпоредителна власт на ответника, намира, че са налице предпоставките за постановяване на решение при признание на иска.

Ето защо, предявеният иск за установяване със сила на пресъдено нещо, че ищецът не дължи на ответника вземане в размер на сумата 1836.54 лв. по договор за паричен заем от 10.07.2004 г., което вземане е придобито от ответника с договор за цесия, е основателен и следва да бъде уважен.

Спорният между страните в производството въпрос е как се разпределя отговорността за разносните, направени за провеждане на иска, като ищецът претендира те да бъдат присъдени в негова полза, тъй като въпреки признанието на иска с поведението си е ответникът е станал причина за предявяване на исковата молба. Ответникът поддържа, че изпращането на извънсъдебна покана до ищеца да заплати доброволно задължението си не представлява извънпроцесуално поведение, с което ответникът да е дал повод за завеждане на делото и разносните следва да се възложат в тежест на ищеца.

Съгласно разпоредбата на чл. 78, ал. 2 ГПК ако ответникът с поведението си не е дал повод за завеждане на делото и ако признае иска, разносните се възлагат върху ищеца. Визираната норма свързва правото на ответника на разноси с основателността на предизвикания от него правен спор, преценката за което налага изследване на извънпроцесуалното му поведение – доколкото същият е станал повод за търсената

съдебна защита, както и на поведението му след сезиране на съда – дали е признал иска.

В определение № 95 от 22.02.2018 г. на ВКС по ч. гр. д. № 510/2018 г., IV г. о. е прието, че страната, която претендира извънсъдебно дори несъществуващо вземане не дава повод за предявяване на иск за несъществуване на претендираното вземане. При действието на стария ГПК иск за несъществуване на претендирано вземане е допустим само когато претендиращият кредитор разполага с изпълнителен титул (изпълнителен лист или пряко изпълнително основание и затова може да осъществи принудително изпълнение) или с други средства за извънпроцесуална принуда (напр. да спре занапред доставката на стоки или услуги). Без наличието на една от тези две предпоставки отрицателният иск беше недопустим (поради отсъствие на правен интерес), а ответникът никога не дължи разноски по недопустим иск. Новият ГПК защитава в по-голяма степен интереса на всеки от спорещите да поиска установяването на действителното правно положение със сила на пресъдено нещо. Длъжникът има интерес от иск за несъществуване на вземането и когато не е заплашен непосредствено от принуда (процесуална или извънпроцесуална), тъй като може да поиска решение при признание на иска. При действието на стария ГПК не беше необходимо да се изискват служебно доказателства за наличието на интерес от предявения установителен иск (когато той не е очевиден), тъй като искът ставаше допустим, ако ответникът го оспори или е оспорвал претенциите на ищеца с извънпроцесуалното си поведение. При действието на новия ГПК ответникът по предявен установителен иск не може да предизвика прекратяване на делото поради отсъствието на правен интерес у ищеца, тъй като ищецът има интерес да получи решение при признание на иска. Ответникът обаче може да удовлетвори този правен интерес на ищеца, като направи признанието. При такова свое поведение той не дължи разноски, ако не е разполагал с изпълнителен титул, възможност за друга извънпроцесуална принуда или не е дал друг повод за предявяването на иска. Извънсъдебната покана до длъжника да плати, дори със заплахата да бъдат предприети съдебни мерки, не е повод за предявяването на иск за несъществуване на вземането и не влече отговорност за разноски при признание на иска до изтичането на срока за отговор на исковата молба; но влече отговорност за вреди при отправянето на последващи покани, след като длъжникът се е позовал на давност или вземането бъде прехвърлено, без цесионерът да е уведомен за позоваването на давност от страна на длъжника. Отговорност за разноски би възникнала за кредитора, ако той предприеме съдебни мерки или оспори предявения основателен иск за несъществуване на вземането поради изтекла погасителна давност. В същия смисъл и определение № 318 от 25.07.2018 г. на ВКС по гр. д. № 2828/2018 г., III г. о., определение № 476 от 20.12.2018 г. на ВКС по ч. гр. д. № 4569/2018 г., III г. о., определение № 338 от 18.07.2018 г. на ВКС по ч. гр. д. № 209/2018 г., IV г. о., определение № 66/12.02.2018 г. по ч. гр. дело № 4770/2017 г. III г. о..

С оглед изложеното, извънпроцесуалното поведение на ответника, изразяващо се в изпращани известия, че има непогасени задължения, съдържащи покана до ищеца да плати не е нито неправомерно, нито изправя длъжника пред необходимостта да се защити чрез иск. В този случай длъжникът е разполагал с възможността да предяви извънсъдебно възраженията си, включително да поиска извънсъдебно от кредитора да зачете давността и тогава не би се стигнало до исков процес - давността не се прилага служебно (чл. 120 ЗЗД), още по-малко е допустимо да се очаква самият кредитор да я прилага автоматично в отношенията си със своите контрахенти. Отговорността за разноските е именно санкционна последица – за неоснователно предизвикан правен

спор. Нищо неоснователно не се открива в опит на кредитор да получи изпълнение преди длъжникът да се е позовал на давността. Настоящият случай е точно такъв – до предявяване на исковата молба, длъжникът не се е позовавал на погасителна давност спрямо кредитора, съответно след обективизиране на възражението давността да е изтекла (в предявената искова молба), същият изрично призна иска и не се установява да е предприемал никакви съдебни действия. Единствено в хипотеза на предприети действия за събиране на погасено вземане, т.е. след позоваването на давността от длъжника, всяко действие, насочено към събиране на вземането ще е неоснователно и такова действие действително би следвало да се преценява като повод за предявяване на иска и би породило отговорност за разноски.

Видно от представените доказателства ищецът преди предявяване на иска в нито един момент не се е позовал на давността и не е поискал от ответника да изпрати уведомление до Централен кредитен регистър за премахване на отбелязвания относно задължения по процесния договор за кредит. Отделен е въпросът, че представената от ищеца електронна кореспонденция касае отношение възникнало с друг кредитор – „Еос Матрикс“ ЕООД и по друго правоотношение, а именно договор за потребителски кредит от 16.09.2004 г. Следователно по делото не се установява ответникът с поведението си да е дал повод за завеждане на иск за несъществуване на претендираното вземане срещу него. Наред с това в срока за отговор на исковата молба ответникът е направил признание на предявения иск, с което се осъществява и втората предвидена в чл. 78, ал. 2 ГПК предпоставка за изключване на отговорността за разноски на ответника, като сторените от ищеца разноски следва да останат в негова тежест.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО по предявения от В. П. М., ЕГН *****, с адрес гр. Габрово, ул. „*****“ № 21 срещу „Агенция за събиране на вземанията“ ЕАД, ЕИК 203670940, със седалище и адрес на управление гр. София 1335, бул. “Д-р Петър Дертлиев” № 25, офис -сграда “Лабиринт”, ет. 2, офис 4, установителен иск, с правна квалификация чл. 124, ал. 1 ГПК, че ищецът не дължи на ответника сума в размер на 1836.54 лв. по договор за паричен заем CRED-05047358/10.07.2004 г., което вземане е прехвърлено на ответника с договор за цесия.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва пред Габровския окръжен съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – Габрово: _____